

Martin Tchiba piano
Live in Budapest

Martin Tchiba piano

Live in Budapest

- 01** Martin Tchiba (*1982): 010616 (2016) 00:51
- 02** Balázs D. Kecskés (*1993): Prelude for Martin Tchiba (2018) 02:35
- 03** Helmut Zapf (*1956): KME (2016) 01:22
- 04** Bence Kutrik (*1976): 10100 – 10000 – 110 – 1 (2018) 02:32
- 05** Peter Gilbert (*1975): Etching: Merged Reflection (2016) 00:56
- 06** Michael Denhoff (*1955): Klangkreis(el) (2016) 03:19
- 07** Karola Obermüller (*1977): fusion – femmage à Ruth Crawford (2016) 00:46
- 08** Peter Michael Hamel (*1947): Aus dem Klang des Lebens für WIREless (2016) 01:01
- 09** Johannes Sandberger (*1963): Erster Dezember (2016) 01:43
- 10** Linna Zhang (*1985): ...irgendwo dahinter... (2016) 01:12
- 11** Bánk Sály (*1973): Szivárvány (2016) 01:43
- 12** Christian Banasik (*1963): Retweet K. (2016) 00:59
- 13** Miro Dobrowolny (*1959): NITRAM – Kontrafaktor (2016) 01:06
- 14** Gyula Bánkóvi (*1966): Meggyőződés nélküli harangszó (2016) 00:51
- 15** Norbert Laufer (*1960): in an instant (2018) 03:30
- 16** Péter Tornyai (*1987): Variations for Martin Tchiba (2018) 02:26

17–31 *(the tracklist is continued on the following page)*

Martin Tchiba: 3 Piano Pieces (2016–2018) 04:49 (total)

17 I. Netzwellen-Prelude 00:49

18 II. 061216 01:49

19 III. 010318 – variations 02:10

Martin Tchiba: après – avant (2022/23) 30:00 (total)

20 I. intro 03:17

21 II. in a cold night 1 03:08

22 III. flow – palimpsest 03:38

23 IV. intermezzo 1 02:28

24 V. tagesstück 1 01:30

25 VI. tagesstück 2 02:00

26 VII. télidallam 01:11

27 VIII. zweitonstück 01:24

28 IX. intermezzo 2 02:07

29 X. in a cold night 2 04:23

30 XI. workflow – zwölftonstück (presque) 02:58

31 XII. nachtstück 01:51

CD total time: 62:24

Live concert recordings, 26 April 2023

About Tracks 1 to 16

Tracks 1 to 16 of this album comprise a small selection of the approximately eighty short piano pieces that composers from throughout the world wrote between 2016 and 2018 for my two projects *WIREless* (@ Tonhalle Düsseldorf, 2017) and *Netzwellen* (@ Saarländischer Rundfunk, 2018). Most of the pieces also bear a personal dedication to me.

The initial spark for “everything” was my fifty-second piano piece *010616*. The baton was passed from there onwards from composer to composer across countries and continents: some of the resulting compositions react, motivically or thematically, directly to *010616*—or, as the projects continued, to other pieces (in turn building on my initial composition). In other contributions, however, the reference to this core content is rather associative.

WIREless and *Netzwellen* were “social media projects”, meaning not only that the entire exchange between the networked composers transpired in public via social networks, but also, and in particular, that there was an abundance of “apps” through which, even during the compositional phase, any of the social media devotees could have a decentralised say online on

the various contents of the musical ingredients. The interaction extended to the audiences at the two final concerts in 2017 and 2018 in Düsseldorf and Saarbrücken, who were able to intervene in the substance of the music and to “co-shape” it interactively via their smartphones at several points during the events by means of voting, posting and streaming audio samples. These were aspects of my two “social media piano concerts” that do not lend themselves well to documentation on CD or other “fixed” formats and they therefore play almost no role on the present CD release.

Because, in addition to all these “network-specific” aspects, an important goal of the projects *WIREless* and *Netzwellen* was always to engender a sort of conversion back to the analogue, the physical—and thus to piano pieces that also “function” fully as concert pieces independent of the context of these projects. Many of these piano pieces written for me between 2016 and 2018 have accordingly been incorporated into my “normal” concert repertoire, and I have played them multiple times in the most varied concert and programme settings, in combination with other works, including from other eras—which, of course, gives rise to new thematic links. A selection, with a cohesive “arc of tension”,

was also on the programme for the Budapest radio concert documented here.

Below are commentaries that the composers themselves wrote about their respective pieces for this CD release. The texts marked with # were submitted by the composers in English, while all other comments are translations (see page 26).

Martin Tchiba *010616*

010616 consists of four characteristic phrases. I derived the sonic material from series of numbers that I had gleaned, in the true (and hidden) manner of “integrating the quotidian into my composition”, from the timestamps of my ten most recent social media posts. The “final chord” turned out to be challengingly tonic...

Balázs D. Kecskés *Prelude for Martin Tchiba*

A quietly repeating, gently swaying rhythmic pattern forms the basis for the pulsing of this short piano piece. Gradual discolouration, dislocation, swelling—then dissolution. Pastel shades. Familiar yet unfamiliar shards of sound. As though standing next to a cradle. The piece was written after the birth of my first daughter.

Helmut Zapf *KME*

In this “short musical entry”—in German: “kurzer musikalischer Eintrag” (*KME*)—I work on the periphery of the ordinary: from below to above, from an individual line to stacked chords that are momentarily

held, confusing the flow of time, pushing it to the edge; the primary intervals—sevenths, seconds—are the edges on either side of the octave...

Bence Kutrik *10100 – 10000 – 110 – 1*

I wrote *10100 – 10000 – 110 – 1* for Martin Tchiba as a reflection on his *010616*. The title of my work is a binary code, whose decimal form is a date—indeed the date on which Martin wrote his piece: 2016-06-01.

Peter Gilbert *Etching: Merged Reflection*

Lightly balanced on the edge of a stroke, curled hairs dance like wisps of fire illuminating a stare from the center as light hangs in space, waiting to return to those searching eyes. #

Michael Denhoff *Klangkreis(el) – in memoriam Hans Otte & Hommage à Erik Satie*

Within the sound space between the unchanging upper and lower pitches of a chord, the twenty six-note chords circle through all possible permutations of the internal intervals of minor sixths, fourths,

minor thirds, major seconds and minor seconds in “logical” sequence. The Fibonacci series also determines the possible number of repetitions within a free framework of tempi and dynamics. (The title has two potential translations: *Klangkreis*, meaning “Circle of Sound”, and *Klangkreisel*, meaning “Musical Spinning Top”.)

Karola Obermüller *fusion – femmage à Ruth Crawford*

I intertwined several ingredients in *fusion*. Ruth Crawford’s *Piano Study in Mixed Accents*, composed sounds of my life partner Peter Gilbert and invented chords of my teacher Volker Blumenthaler. Simultaneous sounds became arpeggios, material was rotated and mirrored, the whole thing briefly sautéed and spiced. #

Peter Michael Hamel *Aus dem Klang des Lebens für WIREless* (“From the Sound of Life for WIREless”)

The cycle *Vom Klang des Lebens* (“Of the Sound of Life”) was written around the time our middle son Johnny was born. This version of a repetitive “sound state” was created for Martin Tchiba and is dedi-

cated to the music curator Walter Bachauer, the founder of the Metamusik Festival 1974–1978 in West Berlin.

Johannes Sandberger *Erster Dezember*
("First of December")

On 1 December 2016, I composed the piano piece of the same name. At the outset minor seconds pulsate in quavers, which accumulate into chords saturated with (overlapping) fifths and fourths. Conflict rhythms "2 against 3" and "3 against 4" are introduced. In the middle there is a momentary respite. The mood remains one of floating, like an entry in a diary.

Linna Zhang *...irgendwo dahinter...*
("...somewhere behind...")

I employ the first three notes of the Chinese folk song *Molihua* ("Jasmine Blossom"), after which "clashes" of intervals ensue. The third material consists of the highest and lowest notes of a symmetrical structure—here, too, a special energy emerges between the sounds. The sustained quintuplets convey a feeling of temporal unwinding.

Bánk Sárosy *Szivárvány* ("Rainbow")

In this piece I have adapted the old Hungarian folk song *Szivárvány havasán* ("Rainbow over Snowy Heights"). After the narrative rubato at the beginning—freely using the motifs—a section in which repetition is at the forefront follows. The first melodic line of the song is heard in its entirety at the end of the piece, at which point the tapestry of sound is rounded out with low and high notes.

Christian Banasik *Retweet K.*

For a long time, a post on Twitter (now X) was limited to 140 characters: my piece, therefore, contains 140 "sound events". The interspersed letter-by-letter declamation of the forename "KÁTY" assumes an interrupting function within the metrical regularity—because the largest account on Twitter in 2016 was that of Katy Perry, with some 93 million followers.

Miro Dobrowolny *NITRAM – Kontrafaktur*

A contrafactum of Martin Tchibá's *010616: NITRAM* is not only an inversion

in the title, but the piece itself is an inversion of the template. The original work is a rather calm one. Mine upends it into a quite dynamic structure that inverts the intervals and translates linear elements into chords.

Gyula Bánkóvi *Meggyőződés nélküli harangszó* (“Unconvinced, the Bells Ring On”)

The composer harbours a passion for the sound of bells. Once he was cycling through a Hungarian village in the sweltering summer heat—deserted streets, no movement anywhere. The bell rang, and as though it had itself realised that there was nothing and no one for whom it could have rung, it seemed to become uncertain: its ringing, its beautiful sound, was no longer convinced...

Norbert Laufer *in an instant*

During (!) the radio broadcast of Martin Tchiba’s concert *Netzwellen* on 17 May 2018, I wrote this piece as an “instant composition”, which was then premiered in the same concert. A tranquil section is repeated, rondo-like, in varied form. Fast and agitated episodes offer contrast.

Péter Tornyai *Variations for Martin Tchiba*

This composition is a set of variations “en miniature”, in which diverse harmonic constellations emerge from the elements of Martin Tchiba’s original piece (010616) by means of silently-held-down chords left to resonate.

Biographies (and, in some cases, more detailed versions of the work commentaries printed above) are available at www.tchiba.com/9241.

About Tracks 17 to 31

Martin Tchiba *3 Piano Pieces*

The compositions that were united under the title *3 Piano Pieces* (tracks 17 to 19) for the first time in the concert documented here were originally written for the final concerts of my projects *WIREless* and *Netzwellen*. Now, freshly regrouped, they receive a second life as project-independent concert pieces.

I. The first part of the *Netzwellen-Prelude* contains the same pitch material as the piece *010616*, transposed up a minor second. The second part then features a cancrizans rendering of the same material in two different transpositions. There are, by the way, two additional “second parts” of this piece: in the lead-up to the concert *Netzwellen* in 2018, the (radio) listeners were able to vote in advance online on which version of the *Prelude* would open the concert. What is to be heard here is the “winner”, version B.

II. The genius loci of the venue of my project *WIREless* is “composed into” the piece *061216*. The fact that the Tonhalle Düsseldorf was originally built as a planetarium somehow made its presence known on an associative level more than a few

times: due to the sound world of the piece, an imagined starry sky seems entirely understandable. Above all, however, I had mapped the “internal structure” of the hall and “built” the structure of my composition based on the resulting data (workshop report at www.tchiba.com/9242).

III. The “least short” piece of the cycle is *010318 – variations*. As befits the title, it is a set of variations of a sort, though one will not instantly recognise it as such when listening, especially since the variations do not follow one another—as in “classical” sets of variations—but rather are condensed into one another, collapse into each other, unfold atop each other simultaneously. (A more detailed analysis can be found at www.tchiba.com/9243.)

Martin Tchiba *après – avant*

I began to write my longest piano work to date, *après – avant* (tracks 20 to 31), over the course of a few weeks in December 2022 and January 2023, during which I immersed myself completely in the world of ideas and materials of the planned work. In the months that followed, the workflow carried on; the material was enhanced, discarded, dug back out again, modified, (re)structured...

Though in the early stages of writing this work, I had composed entirely without an instrument—building the structure, in which several quasi-thematic tone rows serve as occasional points of departure, in minute detail—by February and March 2023 I had begun to improvise more and more on the already-composed pieces, now on and for the piano. The final results of *après – avant* reflect my decision to probe the tension between a self-contained composition and a more open “collection of ideas”: the work therefore contains meticulously “through-composed” movements and passages (mainly in movements II to VII, IX, XI and XII) alongside freer—and at times graphically notated—instructions (in movements I and VIII), as well as free improvisation upon different “triggers” (in movement X). Stylistic vicissitudes that may crop up in the moment during a performance are consciously allowed, and it is to be conceded that “spontaneous mutations” of the material are automatically subject to a certain degree of determination by what has already transpired. The “fixed” movements, conversely, also harbour certain freedoms in live interpretation.

The movement titles in *après – avant* are, in line with my biography and my ways of thinking, multilingual: in each specific case

I have chosen the language(s) in which the substance of my idea may be expressed most suitably.

For those interested in an analysis of the work, I have jotted down some additional thoughts on each of the twelve movements (and also on the thinking behind the work title *après – avant*), which can be read here: www.tchiba.com/9244.

I played the premiere of the work *après – avant* at the radio concert documented here on 26 April 2023 in Budapest. The composition (2022/23) was made possible by a scholarship from the Musikfonds e.V. Berlin in the context of the programme “Neustart Kultur” during the coronavirus pandemic.

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Zu den Tracks 1 bis 16

Die Tracks 1 bis 16 dieses Albums enthalten eine kleine Auswahl aus den insgesamt rund achtzig kurzen Klavierstücken, die in den Jahren 2016 bis 2018 von Komponierenden aus aller Welt für meine beiden Projekte *WIReless* (@ Tonhalle Düsseldorf, 2017) und *Netzwellen* (@ Saarländischer Rundfunk, 2018) geschrieben worden sind. Die meisten der Stücke tragen auch eine persönliche Widmung an mich.

Die Initialzündung für „alles“ bildete mein fünfzigsekündiges Klavierstück *010616*. Von hier aus wurde der Staffelstab über Länder und Kontinente hinweg von Composer zu Composer weitergereicht: Manche der eingegangenen Kompositionen reagieren direkt motivisch-thematisch auf *010616* – oder im weiteren Verlauf der Projekte auch auf andere (darauf aufbauende) Stücke. In anderen Beiträgen wiederum ist der Bezug zu diesem inhaltlichen Kern eher assoziativ.

WIReless und *Netzwellen* waren „Social-Media-Projekte“: Das bedeutete nicht nur, dass der gesamte Austausch unter den miteinander vernetzten Komponierenden öffentlich über die sozialen Netzwerke erfolgte; insbesondere gab es eine Fülle von Anwendungen, bei denen schon in

der Komponierphase alle Social-Media-Interessierten in Bezug auf vielfältige inhaltlich-musikalische Ingredienzien online und dezentral mitbestimmen konnten, bei denen dann das Publikum der beiden Abschlusskonzerte 2017 und 2018 in Düsseldorf und Saarbrücken noch während der Veranstaltungen mittels Votings, Posts und Audio-Zuspieldungen via Smartphone mehrfach in das musikalische Geschehen eingreifen und dieses interaktiv mitgestalten konnte. Dies waren Aspekte meiner zwei „Social-Media-Klavier-Konzerte“, die sich nicht auf CD oder anderen „fixen“ Datenträgern dokumentieren lassen; deshalb spielen sie bei dieser CD-Publikation auch fast keine Rolle.

Denn: Neben all diesen „netzspezifischen“ Aspekten war es stets auch ein wichtiges Ziel der Projekte *WIReless* und *Netzwellen*, eine Art Conversion zurück zum Analogen, Physischen zu schaffen – und somit Klavierstücke, die auch eigenständig, außerhalb des Projekt-Kontexts vollumfänglich als Konzertstücke „funktionieren“. Daher sind viele dieser zwischen 2016 und 2018 für mich geschriebenen Klavierstücke in mein „normales“ Konzert-Repertoire eingeflossen; ich habe sie vielfach in den unterschiedlichsten Konzerten und Programm-Konstellationen gespielt, in Kombination mit anderen Wer-

ken, auch aus anderen Epochen – wodurch freilich wieder neue inhaltliche Vernetzungen zustande gekommen sind. So stand eine Auswahl – mit in sich schlüssigem „Spannungsbogen“ – auch auf dem Programm meines hier dokumentierten Budapester Radio-Konzerts.

Im Folgenden sind kurze Werkkommentare zu lesen, die die Komponierenden selbst für diese CD-Publikation über ihre jeweiligen Stücke verfasst haben. Die mit # gekennzeichneten Texte wurden von den Komponierenden in deutscher Sprache übermittelt; alle anderen Kommentare sind Übersetzungen (vgl. Seite 26).

Martin Tchiba *010616*

010616 besteht aus vier charakteristischen Phrasen. Das Tonmaterial habe ich aus Zahlenreihen abgeleitet, die ich – im Sinne eines (verborgenen) Einkomponierens von „Alltäglichem“ – aus den Uhrzeiten meiner zehn aktuellsten Social-Media-Posts gewonnen hatte. Der „Schlussakkord“ erwies sich als herausfordernd tonikal ... #

Balázs D. Kecskés *Prelude for Martin Tchiba*

Ein sich still wiederholendes, sanft wiegendes rhythmisches Muster bildet die Grundlage für das Pulsieren des kurzen Klavierstücks. Allmähliche Verfärbung, Verrückung, Anschwellen, dann Auflösung. Pastellfarben. Vertraute, gleichwohl unbekannte Klangfetzen. Als stünde man neben einer Wiege. Das Stück entstand nach der Geburt meiner ersten Tochter.

Helmut Zapf *KME*

Im „kurzen musikalischen Eintrag“ (*KME*) arbeite ich mit dem Rand des Gewöhnlichen: von unten nach oben, von der Linie zu kurz stehenden Akkorden, die den

Fluss der Zeit verwirren, sie an den Rand drücken; die Hauptintervalle – Septime, Sekunde – sind der Rand kurz vor der Oktave ... #

Bence Kutrik *10100 – 10000 – 110 – 1*

10100 – 10000 – 110 – 1 habe ich für Martin Tchiba geschrieben, als Reflexion auf sein *010616*. Der Titel meines Werks ist ein Binärcode, dessen Dezimalform ein Datum ist – das Entstehungsdatum von Martins Stück: 2016-06-01.

Peter Gilbert *Etching: Merged Reflection*
(„Ätzung: verschmolzene Reflexion“)

Fein ausbalanciert am Rande eines Malstrichs tanzen die gekräuselten Haare wie Feuerfetzen und erhellen einen Blick aus der Mitte wie Licht im Raum hängt und darauf wartet zurückzukehren zu diesen suchenden Augen. #

Michael Denhoff *Klangkreis(el) – zur Erinnerung an Hans Otte & Hommage à Erik Satie*

Im Klangraum unveränderter Randtöne durchlaufen die zwanzig Sechston-Klän-

ge in „logischer“ Konsequenz alle möglichen Permutationen der Binnenintervalle kleine Sexte, Quarte, kleine Terz, große und kleine Sekunde. Die Fibonacci-Reihe bestimmt auch die mögliche Anzahl der Wiederholungen bei freier Tempo- und Dynamikgestaltung. #

Karola Obermüller *fusion – femmage à Ruth Crawford*

Mehrere Zutaten habe ich in *fusion* miteinander verflochten: Ruth Crawfords *Piano Study in Mixed Accents*, komponierte Klänge meines Lebenspartners Peter Gilbert und erfundene Akkorde meines Lehrers Volker Blumenthaler. Simultane Klänge wurden zu Arpeggios, Material wurde rotiert und gespiegelt, das Ganze kurz angebraten und pikant gewürzt. #

(Alle Weblinks und Texte im Überblick:
www.tchiba.com/9240)

Peter Michael Hamel *Aus dem Klang des Lebens für WTReless*

Der Zyklus *Vom Klang des Lebens* entstand in der Zeit um die Geburt unseres mittleren Sohnes Johnny. Die für Martin Tchi-ba geschaffene Version eines repetitiven Klangzustandes war dem Musikredakteur Walter Bachauer zuge-dacht, dem Erfinder des Metamusik-Festivals in Westberlin 1974–1978. #

Johannes Sandberger *Erster Dezember*

Am 1. Dezember 2016 komponierte ich das gleichnamige Klavierstück. In Achteln pulsieren zunächst kleine Sekunden, die zu Quint-Quartschichtklängen heranwachsen. Konflikt-rhythmen „Zwei gegen Drei“ und „Drei gegen Vier“ kommen hinzu. In der Mitte ein kurzer Ruhepol. Die Stimmung bleibt in der Schwebel, gleich einem Tagebucheintrag. #

Linna Zhang *...irgendwo dahinter...*

Ich verwende die ersten drei Töne des chinesischen Volkslieds *Molibua* („Jasminblüte“), dann folgen „Zusammenstöße“ von Intervallen. Das dritte Material bilden die

höchsten und tiefsten Töne einer symmetrischen Struktur – auch hier entsteht eine eigene Energie zwischen den Klängen. Die anhaltende Quintole transportiert ein Gefühl zeitlicher Entspannung. #

Bánk Sárý *Színárvány* („Regenbogen“)

In diesem Stück habe ich das alte ungarische Volkslied *Színárvány havasán* („Regenbogen über Schneehöhen“) verarbeitet. Nach dem erzählerischen Rubato am Anfang – die Motive frei verwendend – folgt ein von Wiederholungen geprägter Abschnitt. Die erste Melodielinie des Liedes erklingt am Ende des Stücks in Gänze; dort vervollständigt sich auch die Klanglichkeit mit den tiefen und den hohen Tönen.

Christian Banasik *Retweet K.*

Ein Post auf Twitter (jetzt X) war lange Zeit auf 140 Zeichen begrenzt: So enthält mein Stück 140 Klangereignisse. Die eingestreute buchstabierte Deklamation des Vornamens „KATY“ erfüllt im metrischen Ablauf eine unterbrechende Funktion – denn der größte Account bei Twitter war 2016 der von Katy Perry, mit ca. 93 Millionen Folgenden. #

Miro Dobrowolny *NITRAM – Kontrafaktur*

Eine Kontrafaktur auf Martin Tchibas *010616: NITRAM* ist nicht nur im Titel eine Umkehrung, sondern das Stück als solches ist eine Umkehrung der Vorlage. Das ursprüngliche Werk ist ein eher ruhiges. Das wird umgekehrt in eine recht bewegte Faktur, die die Intervalle umkehrt und lineare Elemente ins Akkordische übersetzt. #

Gyula Bánkóvi *Meggyőződés nélküli harangszó* („Glockengeläut ohne Überzeugung“)

Der Komponist hegt eine Leidenschaft für den Klang der Glocken. Einmal radelte er in der brütenden Sommerhitze durch ein ungarisches Dorf: menschenleere Straßen, nirgends Bewegung. Die Glocke ertönte, und als hätte sie selbst erkannt, dass es nichts und niemanden gab, für wen sie hätte ertönen können, schien es, als sei sie unsicher geworden: Ihr Läuten, ihr wunderschöner Klang waren nicht mehr überzeugt ...

Norbert Laufer *in an instant* („Im Handumdrehen“)

Während (!) der Rundfunkübertragung des Konzerts *Netzwellen* von Martin Tchiba am 17. Mai 2018 entstand das Stück als „Instant Composition“ für Klavier solo und wurde noch im selben Konzert uraufgeführt. Rondoartig wird ein ruhiger Formteil in variiertes Form wiederholt. Kontrastiert wird dieser von schnellen, aufgeregten Episoden. #

Péter Tornyai *Variations for Martin Tchiba*

Die Komposition ist ein Variationszyklus im Miniaturformat, in dem aus den Elementen von Martin Tchibas Originalstück (*010616*) mithilfe der Resonanzen stumm niedergedrückter Akkorde unterschiedliche Harmonie-Konstellationen entstehen.

Biografien (und teilweise ausführlichere Fassungen der obigen Werkkommentare) können unter www.tchiba.com/9241 abgerufen werden.

Zu den Tracks 17 bis 31

Martin Tchiba *3 Klavierstücke*

Die im hier dokumentierten Konzert erstmals unter dem Titel *3 Klavierstücke* zusammengefassten Kompositionen (Tracks 17 bis 19) habe ich ursprünglich ebenfalls für die Abschlusskonzerte meiner Projekte *WIReless* und *Netzwellen* notiert. Nun bekommen sie – in neuer Gruppierung – ein zweites Leben als projektunabhängige Konzertstücke.

I. Das *Netzwellen-Prelude* beinhaltet im ersten Teil dasselbe Tonmaterial wie das Stück *010616*, um eine kleine Sekunde nach oben transponiert. Im zweiten Teil wird dann mit dem Krebs desselben Materials gearbeitet, in zwei unterschiedlichen Transpositionen. Übrigens existieren noch zwei weitere „zweite Teile“ dieses Stücks: Im Vorfeld des Konzerts *Netzwellen 2018* konnte die (Radio-)Hörendenschaft vorab online abstimmen, welche Version des *Preludes* das Konzert eröffnen sollte. Hier zu hören: der „Gewinner“, Version B.

II. In das Stück *061216* ist der Genius Loci des Spielorts meines Projekts *WIReless* „einkomponiert“. Mehrfach erhielt ich – angesichts der Tatsache, dass die Tonhalle Düsseldorf ursprünglich als

Planetarium erbaut worden war – Feedback auf assoziativer Ebene: Aufgrund der Klanglichkeit des Stücks scheint die Vorstellung des Sternenhimmels durchaus nachvollziehbar. Vor allem aber hatte ich die „Binnenstruktur“ des Saals erfasst und anhand von daraus resultierenden Daten die Struktur meiner Komposition „gebaut“ (Werkstattbericht unter www.tchiba.com/9242).

III. Das „am wenigsten kurze“ Stück des Zyklus ist *010318 – variations*. Dem Titel gemäß handelt es sich um eine Art Variationswerk, was beim Anhören allerdings nicht gleich auffallen wird, zumal die Variationen nicht – wie in „klassischen“ Variationswerken – aufeinander folgen, sondern ineinander verschmolzen sind, unter- und übereinander, gleichzeitig erklingen. (Eine ausführlichere Analyse findet sich unter www.tchiba.com/9243.)

Martin Tchiba *après – avant*

Den Auftakt zur Compositionsarbeit an meinem bislang längsten Klavierwerk, *après – avant* (Tracks 20 bis 31), bildeten einige Wochen im Dezember 2022 und Januar 2023, in denen ich mich vollständig in die Ideen- und Materialwelt des geplanten Werks vertiefte. In den Monaten danach

ging der Workflow weiter; es wurde weiter komponiert, verworfen, wieder hervorgeholt, modifiziert, (neu) strukturiert ...

Hatte ich in der anfänglichen Phase der Arbeit an dem Werk gänzlich ohne Instrument komponiert – die Struktur minutiös konstruiert, auch anhand mehrerer quasi-thematischer Tonreihen –, begann ich vor allem im Februar und März 2023, die Stücke – nun am Klavier – immer weiter zu improvisieren; hieraus resultierte letztlich der Entschluss, in *après – avant* die Spannung zwischen einer in sich geschlossenen Komposition und einer offeneren „Ideen-sammlung“ weiter auszukosten: So gibt es in dem Werk genauestens „auskomponierte“ Sätze und Passagen (überwiegend in den Sätzen II bis VII, IX, XI und XII), aber auch – teils grafisch notierte – freiere Spielanweisungen (in den Sätzen I und VIII), bis hin zur freien Improvisation anhand unterschiedlicher „Trigger“ (im Satz X). Sich während einer Aufführung (möglicherweise) aus dem Augenblick heraus ergebende stilistische Ungleichartigkeiten werden bewusst zugelassen; freilich unterliegen „spontane Mutationen“ des Materials durch das Vorangegangene dennoch automatisch einer gewissen Determination. Andersherum bergen auch die „fixierten“ Sätze in der Live-Interpretation durchaus gewisse Freiheiten.

Die Satztitel in *après – avant* sind vielsprachig wie – biografisch bedingt – mein Denken: Ich habe jeweils die Sprache(n) gewählt, in der meine inhaltliche Idee im konkreten Fall am passendsten zum Ausdruck gebracht werden kann.

Für an Werkanalysen Interessierte habe ich einige weitergehende Gedanken zu jedem der zwölf Sätze (und auch zu den Gedanken hinter dem Werktitel *après – avant*) notiert, die hier gelesen werden können: www.tchiba.com/9244.

Die Uraufführung des Werks *après – avant* spielte ich bei dem hier dokumentierten Radio-Konzert am 26. April 2023 in Budapest. Die Komposition (2022/23) wurde ermöglicht durch ein Stipendium des Musikfonds e.V. Berlin im Rahmen des Programms „Neustart Kultur“ während der Corona-Pandemie.

Az 1–16. trackhez

Az első 16 mű ezen az albumon egy válogatás abból az összesen kb. 80 rövid zongoradarabból, melyek 2016 és 2018 között a világ minden táján élő zeneszerzők tollából születtek két projektem – a *WIREless* (@ Tonhalle Düsseldorf, 2017) és a *Netzwellen* (@ Saarländischer Rundfunk, 2018) – számára. Majdnem mindegyik darab ajánlása is nekem szól.

Mindehhez a *010616* c. 50 másodperces kompozícióm adta az indító szikrát. A zeneszerzők ebből kiindulva adták egymásnak tovább a stafétabotot, országokon és földrészeken át. A beérkezett kompozíciók között sok olyan van, amelyik közvetlenül, motivikusan-tematikusan reagál a *010616*-ra – illetve a projektek további előrehaladtával egyéb, már korábban beküldött olyan műre is, amely arra épült. Más esetekben inkább asszociatív jellegű a tartalmi magra adott reakció.

A *WIREless* és a *Netzwellen* „social-media-projektek” voltak: ez nem csak azt jelentette, hogy a zeneszerzők között zajló teljes kommunikáció nyilvánosan, a közösségi médián keresztül folyt. Ezen felül még egy egész sor applikáció azt is lehetővé tette, hogy a közösségi média iránt érdeklődők – több különböző tartalmi és zenei

szempontot érintően – már a „kompozíciós fázisban” is bárholonnan, online használnak a projektek menetére. Mint ahogy a két zárókoncert színhelyén, Düsseldorfban (2017) és Saarbrückenben (2018) maga a közönség is „élőben”, interaktív módon – voksolások, posztok és okostelefonról lejátszott audiófájlok révén – gyakorolhatott befolyást a rendezvény zenei alakulására. Ezek „social-media-zongorakoncertjeim” központi aspektusai voltak, azonban ezeket lehetetlen CD-n vagy bármilyen „fix” adathordozón dokumentálni – ezért alig játszanak szerepet ebben a CD-produkcióban.

Ugyanis: mindezen világháló-specifikus szempontok mellett az is mindig fontos célja volt a projekteknek, hogy egyfajta visszatérés is megvalósuljon az analóg és fizikai világba – tehát olyan zongoradarabok szülessenek, melyek önállóan, a projektek kontextusán kívül is teljes mértékben „működnek”, mint koncertdarabok. Így aztán sok bekerült a „normális” koncertreper-toáromba ezekből a 2016 és 2018 között számomra írt zongoradarabokból: sokhelyütt, a legkülönbözőbb koncerteken és programösszeállításokban játszottam őket, más – és más korszakból is származó – művekkel együtt. Ezáltal persze ismét új tartalmi hálózatok jöttek létre. Az ezen a CD-n dokumentált budapesti rádiókoncerten

is egy merítést mutattam be: a darabokat egy önmagán belül érvényes feszültségi ív mentén rendeztem el a programban.

Az itt következő rövid kommentárokat a zeneszerzők e CD-kiadás számára maguk fogalmazták darabjaikhoz. A #-tel jelzett szövegek magyarul születtek, az összes többi fordítás (ld. 26. old.).

Martin Tchiba *010616*

A darab négy karakterisztikus frázisból áll. A hanganyagot számsorokból vezettem le, melyeket a közösségi médián megosztott utolsó 10 bejegyzésem időpontjából nyertem, és ezzel (mintegy elrejtve) a „hétköznapit” is a darabba komponáltam. A „záróakkord” kihívóan tonikai hangzásúnak bizonyult. #

Kecskés D. Balázs *Prelude for Martin Tchiba*

Csöndesen ismétlődő, finoman ringatózó ritmikai mintázat alkotja a rövid zongoradarab lüktetésének alapját. Fokozatos elszíneződés, elmozdulás, felépülés, majd lebomlás. Pasztell színek, egyszerre ismerős, mégis ismeretlen hangfoszlányok. Mintha egy bölcső mellett állnánk. Az első kislányom születése után írtam a darabot. #

Helmut Zapf *KME*

A „rövid zenei bejegyzésben” – németül: „kurzer musikalischer Eintrag” (*KME*) – a megszokott peremével dolgozom: alulról felfelé, a lineáris szerkezet felől a röviden álló akkordokig, melyek megzavarják

és egyben a peremre szorítják az időfolyamot; a fő hangközök – a szeptim és a szekund – a peremet képezik, röviddel az oktáv előtt...

Kutrik Bence *10100 – 10000 – 110 – 1*

10100 – 10000 – 110 – 1 c. darabomat Martin Tchiba számára készítettem az ő *010616* c. művére való reflektálásként. A cím egy bináris kód, melynek decimális alakja egy dátum, a darab keletkezésének dátuma: 2016-06-01. #

Peter Gilbert *Etching: Merged Reflection* („Rézkarc: összeolvadt reflexió”)

Göndörödő hajszálak táncolnak finoman egyensúlyozva egy ecsetvonás peremén, tűzfoszlányok gyanánt, és fényt vetnek egy közéről jövő pillantásra, mint ahogy a fény függ a térben és várja, hogy visszatérhessen e kutató szemekhez.

Michael Denhoff *Klangkreis(el) – Hans Otte emlékére & Hommage à Erik Satie*

Egy alul és fölül változatlan hangok által behatárolt hangzástérben, „logikus” kö-

vetkeztetések mentén, 20 hathangú akkord belsejében zajlik a kisszext, kvart, kisterc, nagy- és kisszekund hangközök összes lehetséges permutációja. A Fibonacci-sor az ismétlések lehetséges számát is meghatározza; a tempó és a dinamika megalkotása szabad. (A cím kétféleképpen értelmezhető: *Klangkreis*, tehát „hangkör”, és *Klangkreisel*, tehát „zengő pörgettyű”.)

Karola Obermüller *fusion – femmage à Ruth Crawford*

Darabomban több hozzávalót fontam össze: Ruth Crawford *Piano Study in Mixed Accents*-ét, élettársam, Peter Gilbert komponált hangzásait, valamint tanárom, Volker Blumenthaler kitalált akkordjait. A szimultán hangzások arpeggiókká alakultak át; forgattam és tükröztem, majd röviden megsütöttem és pikánsan fűszereztem az egészet.

Peter Michael Hamel *Aus dem Klang des Lebens für WIREless* („Az élet zengéséből a WIREless számára”)

A Vom Klang des Lebens („Az élet zengéséről”) c. ciklust középső fiunk, Johnny születe idején komponáltam. A Martin Tchiba

számára megalkotott, repetitív hangállapotú verzió eredetijét a nyugat-berlini Metamusik fesztivál (1974–1978) ötletgazdájának, Walter Bachauer zenei szerkesztőnek dedikáltam.

Johannes Sandberger *Erster Dezember*
(„December elseje”)

Ezt a darabot 2016. december 1-én szereztem, és erről kapta címét. Kezdetben kieszekundok lüktetnek nyolcadokban, majd kvint-kvart-hangzásrétegekké növekednek. Ellentétes ritmusok – 2:3 és 3:4 – jelennek meg, középen pedig egy nyugópont. A hangulat lebeg, mint egy naplóbejegyzésben.

Linna Zhang *...irgendwo dabinter...*
(„...valahol mögötte...”)

A *Molibna* („Jázminvirágzás”) c. kínai népdal első három hangját használom fel, majd hangközök „ütközései” következnek. A harmadik zenei anyagot egy szimmetrikus szerkezet legfelső és legalsó hangjai alkotják, és itt is energia képződik a hangzások között. A folyamatos kvintola az időbeli feszültség oldódásának érzését közvetíti.

Sáry Bánk *Szjivárvány*

Zeneművemben a *Szjivárvány havasán* c. régi stílusú magyar népdalt dolgoztam fel. A motívumokat szabadon használva a darab elejének rubato, elbeszélő jellegű megoldása után egy ismétlődő szakasz következik. A népdal első dallamsora teljes egészében a darab végén szólal meg, ezzel együtt a hangzás is ott teljesedik ki a mély és a magas hangokkal. #

Christian Banasik *Retweet K.*

A Twitter (a mai X) sokáig 140 karakterre korlátozta egy poszt hosszát. Ezért darabom 140 hangeseményt tartalmaz. Az előadó betűnként „szórija” – deklamálja – a „KATY” keresztnévet a darab metrikus folyamába és ezzel meg-megszakítja azt. 2016-ban ugyanis Katy Perry-nek volt a legnagyobb Twitter-fiókja, kb. 93 millió követővel.

Miro Dobrowolny *NITRAM – Kontrafaktur*

Ez Martin Tchiba *010616* c. darabjának kontrafaktúrája: nemcsak a cím egy tükörfordítás, hanem maga a darab is a kiindu-

lásként vett mű „megfordítása”. A *010616* egy inkább nyugodtnak mondható darab. Ezt egy elég mozgalmas struktúrává változtattam, melyben megfordulnak a hangközök, és a lineáris elemek akkordokká válnak.

Bánkői Gyula *Meggyőződés nélküli* *harangszó*

A szerző szenvedélyese a harangszónak... Egyszer egy magyar falucskán kerékpározott át a rekkenő nyári hőségben: az utcákon senki, sehol semmi mozgás. Megszólalt a harang, mely mintha maga is látta volna, hogy nincs is kinek, miért szóljon – s ekkor mintha elbizonytalanodott volna: zenéje, gyönyörű csengése meggyőződés nélkülivé vált... #

Norbert Laufer *in an instant* („egy pillanat múlva”)

A darab Martin Tchiba *Netzwellen* c. koncertjének élő rádióközvetítése közben (!) született 2018. május 17-én, és még ugyanazon a koncerten el is hangzott az ősbemutatója. Egy nyugodt rész rondószerűen ismétlődik változó formában. Kontrasztként gyors, izgatott epizódok jelennek meg.

Tornyai Péter *Variations for Martin Tchiba*

A kompozíció egy olyan miniatűr variációsorozat, melyben Martin Tchiba eredeti darabjának (*010616*) elemeiből – néma akkordok rezonanciája segítségével – különböző harmóniai konstellációk tűnnek elő. #

Életrajzok (és esetenként részletesebb kommentárok): www.tchiba.com/9241.

A 17–31. trackhez

Martin Tchiba 3 zongoradarab

Ezt a három darabot eredetileg szintén a *WIREless* és a *Netzwellen* c. projektjeim zárókoncertjeire komponáltam. Az itt dokumentált budapesti koncert számára egy cím alatt összevontam őket (17–19. track): így ebben a csoportosításban új életre kelnek, mint projektől független koncertdarabok.

I. A *Netzwellen-Prelude* első része ugyanazt a hanganyagot tartalmazza, mint a *010616* c. darabom, de egy kissekunddal felfelé transzponálva. A második részben ennek a hanganyagot a rákfordításával dolgoztam, két különböző transzpozícióban. Egyébként van még két további „második része” is ennek a prelúdnek: a 2018-as *Netzwellen* koncert előtt a (rádió)hallgatóság online szavazhattott arról, hogy a három „második rész” közül melyik hangozzék el a koncert elején. Itt a „nyertes” hallható: a B verzió.

II. A *061216* c. darabba „belekompontáltam” a *WIREless* c. projektet színhelyének genius lociját. Tekintettel arra, hogy a düsseldorfi Tonhalle eredetileg planetáriumnak épült, többször kaptam olyan – asszociatív – visszajelzést, hogy a darab hangvilága alapján a csillagos ég-

bolt képzete nagyon plauzibilisnek tűnik. De én mindenekelőtt a terem „belvilágát” térképeztem fel, és az annak struktúrájából származó információk alapján építettem fel kompozícióm szerkezetét (műhelybe-számoló: www.tchiba.com/9242).

III. E ciklus „legkevésbé rövid” darabja a *010318 – variations*. Mint címe is jelzi, egyfajta variációs műről van szó. Ez azonban meghallgatásakor nem tűnik fel rögtön, mert – a „klasszikus” variációs művektől eltérően – a variációk nem egymás után következnek, hanem egymásba olvadnak, egymás fölött és alatt, egyszerre hangzanak el. (Egy részletes elemzés itt található: www.tchiba.com/9243.)

Martin Tchiba *après – avant*

Az eddigi leghosszabb zongoraművem az *après – avant* (20–31. track). Az ezen való munka néhány intenzív héttel kezdődött 2022 decemberében és 2023 januárjában, amikor is teljességgel elmerültem a tervezett kompozíció ötlet- és anyagvilágában. Az ezt követő hónapokban folytatódott a „workflow”: komponáltam, elvetettem, megint elővettem, módosítottam, (újra)szerkesztettem.

Míg az első munkafázisban teljesen hangszer nélkül dolgoztam – minuciózu-

san, több kvázi-tematikus hangsort is felhasználva szerkesztettem meg a kompozíció struktúráját –, ezt követően, főleg 2023 februárjában és márciusában elkezdtem a darabokhoz – immár a zongorán – egyre tovább improvizálni. Ebből született végül is az elhatározás, hogy megvizsgáljam a feszültségi viszonyt egy önmagában zárt kompozíció és egy nyitottabb „ötletgyűjtemény” között. Így aztán a mű teljes pontossággal megkomponált tételeket és passzázsokat tartalmaz (leginkább a II–VII., IX., XI. és XII. tételben), de ugyanígy – részben grafikus notációval készült – szabadabb előadási utasításokat (az I. és VIII. tételben), egészen a különböző „triggerek” által ösztönzött szabad improvizációs lehetőségig (a X. tételben). Tudatosan szabad utat engedtem az előadás közbeni, pillanat szülte, (esetleges) stílusbeli eltéréseknek is; bár a megelőző zenei történések bizonyos mértékig automatikusan meghatározzák az anyag „spontán mutációinak” irányát. Másrészt viszont a „fixált” tételekben is rejtőzik némi előadói szabadság.

Az *après – avant* tételeinek címei többnyelvűek, mint ahogy – életrajzi okokból – az én gondolataim is többnyelvűek. Minden egyes esetben azt a nyelvet választottam, amelyben a tartalmi ötletem a legpontosabban megfogalmazható.

A műelemzések iránt érdeklődők számára mind a 12 tételhez feljegyeztem néhány további gondolatot is (és az *après – avant* cím mögött meghúzódó gondolataimat is). Ezek itt olvashatók: www.tchiba.com/9244.

Az *après – avant* c. mű ősbemutatóját az itt dokumentált rádiókoncerten játszottam 2023. április 26-án Budapesten. A kompozíció megszületését (2022/23) a Musikfonds e. V. Berlin által megítélt ösztöndíj tette lehetővé a koronavírus-pandémia idején életre hívott „Neustart Kultur” program keretében.

Recorded live on 26 April 2023

by Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA)
for Bartók Rádió at MTVA Sára Sándor Hall, Budapest.

The concert was part of the ArTRIUM Festival 2023.

Artistic producer: Gyula Bánkóvi

Executive producer (MTVA): Mária Ürögi

Executive producers (emt EDITION MARTIN TCHIBA): Martin Tchiba, Júlia Endrődi

Recording producer: Tibor Alpár

Sound engineer: Balázs Ötvös

Grand piano: Steinway & Sons D-274

Archive: MTVA Archivum, Budapest

Programme notes: Martin Tchiba, the composers

English translation (pages 5 to 11): Dan Albertson

Hungarian and German translation (pages 12 to 25): Júlia Endrődi, Martin Tchiba

Layout, cover design: Martin Tchiba

Kindly supported by Kunststiftung NRW.

Kunststiftung
NRW

Cat. no.: emt-924

GTIN/EAN: 4270000286476

ISRC: DEXS22400001-DEXS22400031

All rights reserved.

© Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap 2023

© emt EDITION MARTIN TCHIBA 2024

emt

emt EDITION MARTIN TCHIBA

www.tchiba.com/edition | email: edition@tchiba.com | Kreiersiepen 1, 42555 Velbert, Germany

